

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Laudatio mixta & concisa per frequentationem: Ex D. Greg. Nazianzeno,
orat. in D. Athanasium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](#)

Gregorius Nyssenus in funere Pulcheria.

Deploratio mortuorum Pulcheriae.

Nεοβαλτίς ἀνθρώποις, οὐδέ τοι μὲν τὸ καλόν πίστος, οὐδέ τοι μικρός τοι, οὐδέ τοι μεγάλης ὄπως θερός σπαστός τῷ καλῶι, οὐδέ τοι μεγάλης αἰμάντων προελθεῖν, οὐδέ τοι εὐαδία περισσα, τὸ δικαίωμα περιταυρόν κατερρύψαι, οὐδέ τοι τύεντο, οὐδέ τοι φατόνεις, οὐδέ τοι φατόνα, οὐδέ τοι φύσις εποίησε.

Flos recens pullulans, qui nondum quidem tuto suo splendore ex gemmis, ac vaginis emersisset, sed partim quidem iam emeruerat, partim vero in lucem emersurus speraretur: nec cō minus in exigua, atque imperfecta sua parte resplenderet: ut repente in gemma emarcuerit, ac priusquam ad suum vigorem peruenisset, ac summum incrementum natūrus esset, totumque cum suavi odore decorum panderet, atque diffundere, ipse circa se defluxerit, & in puluerem redactus sit, quem neque quisquam decerpit, nec coronis adaptauit, sed frustra natura labbrauit.

At qua sequuntur ex Nazianzeno, pro rectum, & periorum conditione, plena sunt grauitatis.

LAUDATIO MIXTA, ET CONCISA PER frequentationem.

Ex Diuino Gregorio Nazianzeno, oratione in D Athanasiū.

Aλλος δὲ φρονήματος οὐ τὴν μὲν ἀρετὴν ἀπρόσιτον, τὴν εὐτυχίαν δὲ καὶ λανθεπότιστον, πρᾶξις, ἀργυρος, συμπαθήσις, ὑδός τὸ λόγον, λίων τὸ Σότον, ἀγγελικὸς τὸ ἔλλος, ἀγγελικότερος τὴν διάνοιαν, δημιουργος γαλανός, ἐπανθετικόντερος τὸν διάνοιαν, μη τερπνὸν τὸ καλῶν τὴν ἀμεσιαλούντανα, ἀλλα τοιότα τὸν ὀποτεκτηνόν πατεῖντος τὸ τὸ ἐπαντος, θρησκόρον μῆτετοπαλον ἐκλυτον, μηδὲ τύφον τὸν αὐτοκριτον ἀλλα τὸ μητηκέναν, τὸ φρόνησιν τὸ φιλοσοφίαν ἀμφότεραν ἐποίησα μη λόγια διὰ τὸ Σότον, διόδισθον, ἀριστοντα πρὸς παναγωγιαν ἐλαχίσα διάραθον, διὰ τὸν λόγον. Εἴ δὲ θάτην τομης, διὰ τὸν φάσιον μετίσεως ποιήσαρ.

Non opus habebet, nec rursus propter vim, facultatemque dicendi, virga admodum egreditur, sectione posito multò minus, ob virgam moderatè ferientem.

VITA quidem sublimis erat, verum animo humālis, atque ea quidem virtute, ut Pulchra S. nemo ad eam aspirare posset: ceterum athanasiū aditus omnibus pateret, manuetus, ab ira alienus, ad miserationem propensus, sermone iucundus, moribus iucundior, facie Angelicus, in increpando placidus, in laudando crudidi vīm habens: sic virtutique temperans, ut neutrum horum per immoderationem laefactaret, verum & increpatio paternam charitatem, & laudatio imperio dignam gravitatem obtineret: nec aut mollies dissoluta, aut severitas rigida, & tertrica esset, quia potius illa facilitatis, & benignitatis: haec prudentia nomen haberet, utique vero sapientia laudem consequeretur. Ita denique se comparans, ut nec sermone, propter mores abunde ad institutionem sufficiens, mag-

ister

Item ex eodem.

Oμένεπαγνείτω τὸ σευτεῖσις, καὶ προσε-
χάμε, οἶον ἀσθματὸν τε καὶ δύλορ, διὸ τὸ
σταῖς ἀργούσιαις τε, καὶ φαλμαδίαις, εἰπούμε-
νος, καὶ ἀκήλορ. ἀλλὰ τὸν τὸν ὑπέρχοντα ἀντιτυ-
παρ, οὐ πρός τὸν τακτεῖον συγχρήσασιν, αἱ
παρέβοντες νομφαὶ φόροι, αἱ ὑπὸ ζυγὸν τὸν σω-
φροντίνοι τὸν βρηκαῖσαν τὸ περιστόμην, οἱ τὸν ἀπογρά-
ψατο, τὸ δικτόν. οἱ τὸν δειραῖς, τὸν θεολόγον. οἱ τὸν
εἴθυμους, τὸν χαλινόρ, οἱ τὸν συμφοραῖς, τὸν πα-
ρεκκλησιμού, τὸν Βακτηρίαρ, τὸν ταῦλον, τὸν ταῦδα-
γωσταν ἡ νεότης, τὸν πενίαν, τὸν πορειῶν, τὸν πορειῶν
τὸν οἰκονόμορον, λοκοῦσι μεταξὺ, καὶ τὴν περιστοῦν
πεπαντεπεδού, καὶ σφρανοὶ τὸ πατρία, καὶ πολιώ-
χοι τὸ φιλόσταχον, καὶ τὸ φιλόσταχον οἱ ξένοι, οἱ δι-
δελφοὶ τὸ φιλόσταχον, οἱ νοσθιτοὶ, τὸν ιατρόν, τὸν
βάλενόντα, καὶ τὸν θεατὴν οἱ θεατοῦσι τὸ φιλάκα
τὸν θεατὴν. οἱ πάντες τὸ πάντα πάντα γένονται.

Hic illius, velut corpore vacantis, ac mate-
riæ expertis, in ieiunijs, & cisterciensibus
assiduitatem laudibus vehat. Ille insupe-
xibilis in vigilijs, & psalmodijs vigorem. Ali-
lius egentium curam, & praesidium: alius, ve-
sel superbis, & elatus testiterit, vel ad humiles
se demulerit datur. Virgines laudent pronubum,
qua matrimonij iugo constrictæ sunt,
moderatorem, qui solitariam viram agunt,
excitatorem, & erectorem, qui in sodalito
vivunt, legosatorem. Simplices deductorem,
speculationi dedit Theologum, hilares fix-
num, calamitosi consolatorem, canities bacu-
lum, iuuentus pædagogum, paupertas largi-
torem, diuitiae dispensatorem. Quin mihi vi-
dentur viduae patronum laudaturæ, & pupilli
patrem, & pauperes pauperum studiolum, &
peregrini hospitalem, & fratres fratrum
amanter, ægrotantes medicum, idque cuiuscun-
que morbi, ac medicamenti, vulneris, san-
valerudinis custodem, omnes denique cum
qui omnia omnibus factus est, ut distans vel
quam plurimos luciferasceret.

L A U S E R V D I T I O N I S M I X T A P E R synatrosimoni.

Ex Diuo Gregorio Nazianzeno, oratione in magnum
Basilium,

Basilij laus. **E**ruditio- **P**οῖον μὲν δὲ τὸ σὸν ἐπελθε παθεύσοντες;
nūm. **laus vel j-** μάλλον τὸ ταῖον, τὸ μεδ' ὑπερβολῆς, ὃς
δεῖς εἴη. οὔτω τὸν ἀκρονέργον, ὃς τὸν αὐτὸν
οὐδὲν. αὐτὸν γάρ περια σωματεραὶ μὲν δένεν
θετῆμαν καὶ τέχναν τὸ κράτος ἐχεταιρ. ἔκπ-
τα μὲν τάχις φύσισε δια τόνον διόλιμον. η-
κτειντο τὸν τάχον, διὰ τάχον. οὔτω τὸν φύσισε
συλλαβέν, καὶ εἰ διάγαγεν, ὃς διῆλον ἔντα
ποτέρῳ τέτων τεκνον. θαυματιστερον. Ητο
τὸν φύγορικὸν τοῦτο τὸν ταύρος μένον πνέ-
σταρ, οὐκον τὸ θότον αὐτῷ μὴ καταφύγορας

Quod disciplinæ genus est, in quo versatu-
sus non sit, atque ita eximie versatus,
quasi in eo solo elaborasset. Sic nimium
omnia complexus, ut ne unum quidem quis-
quam singula rursus ita ad summum, quasi
nihil aliud præterea didicisset. Ad ingenij
enim acutissimum studium accedebat, ex
quibus imperium artibus, scientijsque com-
paratur. Qui cum celeritate natura propter
laborem, & contentionem minimè opus ha-
beret, quemadmodum nec labore propter
ingenij magnitudinem: sic tamen utrumque
coniunxerat, ut non satis liqueret, utrō no-
mine admirabilius esset. Quis in Rhetorica,
illa, inquam, vix ignis spirante, cum eo
com-